

Llei 25/2004, del 14 de desembre, de residus (Text refós per LesLleis.com)

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius
- Capítol primer. Disposicions generals
 - Article 1. *Objecte*
 - Article 2. *Àmbit d'aplicació de la Llei*
 - Article 3. *Definicions* ⓘ
 - Article 4. *Jerarquia de les opcions en la gestió de residus* ⓘ
 - Article 5. *Principi de precaució*

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 14 de desembre del 2004 ha aprovat la següent:

Llei 25/2004, del 14 de desembre, de residus

Exposició de motius

En el decurs dels darrers vint anys s'ha desenvolupat a escala mundial una concepció moderna de la gestió dels residus. El Conveni de Basilea sobre el control de moviments transfronterers de residus perillosos i la seva eliminació, adoptat el 22 de maig de 1989, va ser el primer document global que sintetitzava la voluntat internacional en matèria de tractament de residus. Els elements d'un enfocament modern i integrat dels residus es posen en relleu en els capítols 20, 21 i 22 de l'Agenda 21, adoptada el juny de 1992 per la Conferència de les Nacions Unides sobre el medi ambient i el desenvolupament.

El Govern, conscient de la necessitat d'abordar els problemes de medi ambient d'una manera global i en acord amb la resta de països europeus, ha anat adequant-se a les línies d'actuació comunes derivades del règim internacional de gestió dels residus i dels textos comunitaris. En aquest sentit, es pot destacar l'adhesió al Conveni de Basilea, que va entrar en vigor a Andorra l'1 de novembre de 1999; el Pla nacional de residus d'Andorra, aprovat pel Govern en la seva sessió del 10 de gener del 2001; i aquesta Llei, que permet dotar el Principat d'Andorra d'una normativa que assegurï una gestió de residus ecològicament racional, segura, transparent, amb visió de llarg termini i capacitat d'adaptació als reptes del futur i de les noves tecnologies; en definitiva, una gestió dels residus sostenible. La normativa bàsica que fins ara regulava la gestió dels residus a Andorra era la Llei de residus sòlids aprovada pel Consell General el 31 de juliol de 1985. Aquesta normativa ha quedat clarament obsoleta. Cal ampliar-la i modernitzar-la mitjançant una nova Llei de residus adaptada als reptes de la societat andorrana del segle XXI, tenint en compte les necessitats de les generacions futures, tal com ho preveu l'article 31 de la Constitució.

L'objectiu bàsic d'aquesta Llei és permetre al Govern de dur a terme una gestió ambientalment racional dels residus de manera que garanteixi la preservació de la salut de les persones i la protecció del medi ambient, i proveir el marc jurídic necessari per a la realització dels objectius del Pla nacional de residus.

Aquesta Llei vol incorporar una normativa de residus plenament compatible amb la dels països veïns i en aquest sentit s'ha d'entendre l'aplicació als processos d'incineració de la Directiva 2000/76/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 4 de desembre de 2000, relativa a la incineració de residus, i les referències a la normativa de la Unió Europea en matèria de residus i, més concretament, a la Directiva 94/62/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 20 de desembre de 1994, relativa als envasos i als residus d'envasos, a la Decisió de la Comissió 96/350/CE, del 24 de maig de 1996, per la qual s'adapten els annexos II.A i II.B de la Directiva 75/442/CEE del Consell, relativa als residus, a la Directiva 1999/31/CE del Consell, del 26 d'abril de 1999, relativa a l'abocament de residus, a la Decisió de la Comissió 2000/532/CE, del 3 de maig de 2000, que estableix la Llista europea de residus, a la Directiva 2002/96/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 27 de gener de 2003, relativa als residus d'aparells elèctrics i electrònics, a la Directiva 2003/4/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 28 de gener de 2003, relativa a l'accés del públic a la informació mediambiental i a la Directiva 2004/12/CE del Parlament Europeu i del Consell, de l'11 de febrer de 2004, per la que es modifica la Directiva 94/62/CE relativa als envasos i als residus d'envasos.

La Llei segueix els criteris jeràrquics comuns europeus d'opcions per a la gestió de residus, que també es van aprovar en el Pla nacional de residus: prevenció, reutilització, reciclatge, valorització energètica i eliminació segura.

La Llei integra els elements rectora del principi d'internalització de costos de la contaminació ambiental pels agents de producció, comunament anomenat "qui contamina paga". Aquest principi general, inspirat per teories econòmiques, es va veure consagrat en la Declaració de Rio sobre medi ambient i desenvolupament, del juny de 1992, i s'aplica de forma molt àmplia en tots els àmbits de protecció ambiental.

S'inclouen en l'àmbit d'aquesta Llei els residus sòlids, però també els residus líquids que, per les seves característiques altament contaminants, no es poden considerar aigües residuals. Per als residus amb normativa específica, com ara la runa d'obra, la normativa

present és aplicable en els aspectes no establerts per la normativa específica. El Govern es reserva la facultat de desenvolupar en el futur normes tècniques relatives a la gestió de residus específics i perillosos, seguint els criteris que estableixi la normativa comunitària.

La Llei defineix els rols respectius dels diversos actors encarregats de la gestió dels residus, ja siguin administracions públiques, ja siguin entitats privades. Es respecta i es desenvolupa el repartiment de competències entre el Govern i els comuns, tal com preveu l'article 4.10 de la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns, del 4 de novembre de 1993, i s'estableix l'obligatorietat per als comuns de prestar el servei de recollida selectiva dels residus sòlids urbans que en faciliti l'aprofitament posterior. El servei de recollida selectiva cobreix d'una banda la recollida dels residus reciclables en contenidors separats i, de l'altra, la instal·lació de deixalleries comunals que complementen el sistema. Finalment la Llei, amb la finalitat d'anar potenciant progressivament la reutilització i el reciclatge dels residus, preveu la possibilitat d'instaurar en el futur altres programes i sistemes de recollida selectiva, així com un centre de triatge, i estableix l'obligació de realitzar els estudis necessaris per establir una estratègia encaminada a reduir els residus biodegradables a eliminar de conformitat amb les pautes que estableixi la Unió Europea.

El Pla nacional de residus és el document bàsic que defineix els principis fonamentals de la gestió moderna dels residus del Principat d'Andorra i l'instrument estratègic que orienta i guia la política de residus del Govern. S'estableix l'obligatorietat de revisar, com a mínim, cada cinc anys els objectius d'aquest Pla i per a aquest efecte es crea la Comissió de Coordinació i Desenvolupament del Pla.

Amb l'objectiu d'assegurar la més gran transparència en la gestió dels residus, es reconeix el dret a l'accés a la informació ambiental, s'estableixen diversos mecanismes d'informació a la població, es creen les comissions d'informació i vigilància dels centres de tractament tèrmic de residus i d'abocadors de residus perillosos i es fomenta la participació activa de la societat en la Comissió de Coordinació i Desenvolupament del Pla nacional de residus.

La Llei defineix les responsabilitats dels diferents actors que intervenen en la producció i la gestió dels residus, i afirma també el principi de la responsabilitat compartida. Aquest darrer principi implica que totes les parts implicades en la generació i la gestió de residus han d'assumir la seva part de responsabilitat en els problemes creats i treballar en concert per a la seva solució.

S'estableix el règim al qual s'han d'adequar la producció, la possessió i la gestió de residus, de tal manera que es manté el nivell mínim d'intervenció administrativa, que s'articula simultàniament amb la participació del sector privat. Es declara l'obligatorietat de lliurar els residus a l'Administració o a un altre gestor autoritzat, s'estableixen les condicions necessàries per exercir la condició de gestor de residus, es fixen les bases per poder declarar com a serveis de titularitat pública les gestions de determinats residus i s'autoritza la possible prestació de determinats serveis públics en règim de concessió administrativa.

D'acord amb els criteris jeràrquics establerts per la Llei, es preveu que el Govern, amb el concurs de la Comissió de Coordinació i Desenvolupament del Pla nacional de residus, seguint les pautes i els objectius de la normativa comunitària, elabori i desenvolupi les accions encaminades a la prevenció en la generació de residus i al foment de la recollida selectiva, la reutilització i el reciclatge.

D'altra banda, la Llei dedica dues seccions específiques a la gestió d'abocadors i als centres de tractament tèrmic de residus. Per assegurar el respecte del principi general enunciat a l'article 21 d'aquesta Llei, el funcionament d'aquestes instal·lacions ha d'estar regulat de forma precisa per tal d'obtenir un nivell elevat i uniforme de protecció de la salut de les persones i del medi ambient en tot el territori andorrà.

Així mateix, el Govern podrà desenvolupar per via reglamentària les condicions tècniques d'admissió de residus i d'explotació dels abocadors i dels centres de tractament tèrmic de residus. Nogensmenys, en la Llei es defineixen elements bàsics importants que cal preveure des del principi i que han de regir els futurs reglaments.

Finalment, tenint present un enfocament modern de la gestió de residus, la Llei preveu que les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències, puguin establir instruments de caràcter econòmic i mesures d'incentivació per tal d'assolir els objectius fixats i cobrir els costos de la política de gestió de residus.

Es dicten normes per a la inspecció i la vigilància del règim d'obligacions fixades per la Llei. Per a les actuacions en què la gestió incorrecta dels residus ocasioni danys al medi ambient, s'estableix l'obligatorietat per als responsables de reparar els danys causats. Si escau, l'Administració queda facultada per fer-se càrrec de la reparació de manera subsidiària; les despeses d'aquesta reparació van a càrrec de l'infractor. Pel que fa als casos en què es presumeixi o es constati que hi ha un perill per a la salut de les persones o existeixi un risc de perjudici greu i irreversible per al medi ambient, s'estableix la facultat per part de l'Administració d'adoptar mesures cautelars.

Capítol primer. Disposicions generals

Article 1. *Objecte*

1. Aquesta Llei té per objecte establir el règim jurídic de la producció i la gestió integrada dels residus, amb la finalitat de protegir la salut pública i preservar el medi ambient, en el marc d'un desenvolupament sostenible.

2. El Govern, d'acord amb les directrius i els criteris establerts per la normativa de la Unió Europea en matèria de residus, desenvoluparà per via reglamentària normes tècniques relatives a la gestió de residus específics i perillosos per tal de garantir una gestió segura per a la salut de les persones i per a la protecció del medi ambient.

Article 2. Àmbit d'aplicació de la Llei

1. Aquesta Llei és aplicable a tots els residus sòlids i líquids, tal com es defineixen en aquesta Llei, que es produeixin, es posseïxin o es gestionin en el territori d'Andorra i que no estan regulats per una normativa específica. Pel que fa als residus amb normativa específica, aquesta Llei només s'aplica subsidiàriament en aquells aspectes no regulats per la normativa específica.

2. Queden exclosos de l'àmbit d'aquesta Llei:

LesLleis.com

- a) Les emissions a l'atmosfera, excepte les referents a l'article 41.
- b) Els abocaments d'aigües residuals urbanes o industrials.
- c) Els residus procedents de l'explotació de recursos minerals i de pedreres.
- d) Els residus d'explotacions agrícoles i de la ramaderia, excepte els residus tòxics produïts per aquestes activitats.

Article 3. Definicions

Als efectes d'aquesta Llei, s'apliquen les definicions següents:

Residu:

Qualsevol substància o objecte del qual es desprengui el posseïdor, o que el posseïdor tingui la intenció o l'obligació de desprendre's, segons el Catàleg nacional de residus, que es publicarà d'acord amb la Llista europea de residus.

Residus urbans:

Els residus generats en domicilis particulars, comerços, oficines i serveis, i tots els que no estiguin qualificats com a perillosos i que per la seva naturalesa o composició es puguin assimilar als anteriors.

Residus perillosos:

Es consideren residus perillosos:

- a) els inclosos a l'annex I del Conveni de Basilea, del 22 de maig de 1989, d'acord amb l'apartat 1a) de l'article 1 d'aquest Conveni;
- b) els que hagin estat qualificats com a perillosos per la normativa comunitària;
- c) els establerts pel Govern per via reglamentària.

Residus específics:

Aquells residus, establerts pel Govern per via reglamentària, que, encara que puguin no tenir la consideració de perillosos, exigeixen establir règims específics de gestió. En tot cas es consideren residus específics els residus carnis, els residus sanitaris, els medicaments, els residus de la construcció, els fangs procedents d'estacions depuradores d'aigües residuals, les cendres i les escòries procedents del tractament tèrmic dels residus urbans i els residus voluminosos com, entre d'altres, els electrodomèstics, els mobles i els matalassos.

Residus reciclables:

Aquells residus, establerts pel Govern per via reglamentària, que per les seves possibilitats de reciclatge total o parcial s'han de sotmetre a sistemes específics de gestió. En tot cas es consideren residus reciclables el paper i el cartró, el vidre, els envasos, els vehicles usats i els pneumàtics.

Residus biodegradables:

Tots els residus que puguin descompondre's de forma aeròbia o anaeròbia, tals com els residus d'aliments i de jardins, el paper i el cartró.

Residus inerts:

Són aquells residus que no experimenten cap transformació física, química o biològica significativa. Els residus inerts no són solubles ni combustibles, ni reaccionen físicament ni químicament. No són biodegradables, ni afecten negativament als materials amb els quals poden entrar en contacte pel que fa a la possibilitat de perjudicar la salut humana o contaminar el medi ambient.

Subproducte:

Substància o objecte, resultant d'un procés de producció la finalitat primària de la qual no sigui la producció d'aquesta substància o objecte, que s'utilitzi directament sense haver de sotmetre's a cap transformació ni tractament.

Envàs:

Qualsevol producte fabricat amb qualsevol material de qualsevol naturalesa que s'utilitzi per a contenir, protegir, manipular, distribuir i presentar mercaderies, des de matèries primeres fins a productes acabats i des del fabricant fins a l'usuari o consumidor. Es consideren també envasos tots els articles o materials rebutjables utilitzats per aquesta finalitat.

Els envasos inclouen els primaris o de venda, els secundaris o col·lectius i els terciaris o de transport, d'acord amb les definicions respectives de la Directiva 94/62/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 20 de desembre de 1994, relativa als envasos i als residus d'envasos, i també els articles i productes definits com a envasos segons la Directiva 2004/12/CE del Parlament Europeu i del Consell, de l'11 de febrer de 2004, per la que es modifica la Directiva 94/62/CE relativa als envasos i als residus d'envasos.

Productor:

Qualsevol persona física o jurídica que en la seva activitat, exclosa la derivada del consum domèstic, produeixi residus o que efectui operacions de tractament previ, barreja o de qualsevol altre tipus, que ocasionin un canvi de naturalesa o de composició d'aquests residus.

Productor singular de residus:

Qualsevol persona física o jurídica que, per la seva activitat o com a conseqüència de la seva activitat, genera o posseeix residus de manera significativa quantitativament o qualitativament i és declarada pel Govern, a proposta de la Comissió de Coordinació i Desenvolupament del Pla nacional de residus com a productor singular de residus.

Posseïdor:

El productor de residus i/o la persona física o jurídica que els tingui en el seu poder i que no tingui la condició de gestor de residus.

Gestor:

La persona o l'entitat pública o privada autoritzada a realitzar operacions de gestió de residus, tant si és productora dels residus esmentats com si no ho és.

Gestió de residus:

La recollida, el transport, l'exportació, la valorització, l'emmagatzematge, la comercialització, l'eliminació dels residus i la vigilància d'aquestes operacions.

Tractament:

Els processos físics, tèrmics, químics o biològics, inclosa la classificació, que canvien les característiques dels residus per a reduir el seu volum o perillositat, o que permeten recuperar les matèries o substàncies valoritzables, facilitar la seva manipulació o incrementar la seva valorització.

Emmagatzematge:

Operació de dipòsit temporal dels residus, prèvia a l'operació de valorització o eliminació.

Prevenció:

Conjunt de mesures destinades a evitar la generació de residus o a aconseguir la minimització o la reducció de la quantitat o del caràcter nociu per a la salut o el medi ambient de qualsevol tipus de residus.

Reutilització:

Qualsevol ús posterior d'un producte per a la mateixa finalitat per a la qual va ser utilitzat originàriament.

Recollida selectiva:

Qualsevol sistema de recollida diferenciada que faciliti l'aprofitament posterior dels materials valoritzables que contenen els residus.

Reciclatge:

Tota operació de valorització mitjançant la qual els materials de residus són transformats de nou en productes, materials o substàncies, tant si és amb la finalitat original com amb qualsevol altra finalitat. Inclou la transformació de material orgànic, però no la valorització energètica ni la transformació en materials que s'utilitzin com a combustibles o per a operacions de reblert.

Valorització:

Qualsevol operació el resultat principal de la qual sigui que el residu serveixi per a una finalitat útil en substituir altres materials que d'una altra manera s'haurien utilitzat per complir una funció particular, o que el residu estigui preparat per complir aquesta funció, en la instal·lació o en l'economia en general. L'Annex II de la Directiva 2008/98/CE del Parlament europeu i Consell, de 19 de novembre de 2008, sobre els residus, recull una llista no exhaustiva d'operacions de valorització.

Centre de valorització:

Centre destinat exclusivament a la recuperació total o parcial de residus per al seu aprofitament posterior.

Centre de triatge:

Centre destinat a l'emmagatzematge, la classificació, la selecció i/o el condicionament de residus, hagin o no estat separats prèviament en el mateix lloc on s'han generat, amb la finalitat de facilitar-ne la valorització posterior.

Deixalleria comunal:

Centre de recepció i emmagatzematge, condicionat, tancat i degudament guardat durant les hores d'atenció al públic, on els particulars o assimilats (empreses que en les seves activitats produeixen residus que es poden assimilar per la seva naturalesa i quantitat als d'un particular) poden dipositar, de manera selectiva, determinats residus per permetre la seva gestió correcta prioritzant-ne la valorització.

Deixalleria industrial:

Centre de recepció i emmagatzematge, condicionat, tancat i degudament guardat durant les hores d'atenció al públic, on les empreses poden dipositar, de manera selectiva, determinats residus per permetre la seva gestió correcta prioritzant-ne la valorització.

Centre de transferència:

Centre que té per finalitat condicionar i emmagatzemar transitòriament els residus abans de ser valoritzats o exportats.

Valorització energètica:

Operació d'aprofitament del poder calorífic dels residus mitjançant tecnologies respectuoses amb el medi ambient.

Instal·lació de tractament tèrmic:

Qualsevol unitat tècnica o equip, fix o mòbil, dedicat al tractament tèrmic de residus, amb o sense recuperació de la calor originada per la combustió, inclosa la incineració per oxidació de residus, així com la piròlisi, la gasificació o altres processos de tractament tèrmic, per exemple el procés del plasma, en la mesura que les substàncies resultants del tractament s'incinerin a continuació.

Aquesta definició inclou l'emplaçament i la instal·lació completa, incloses totes les línies d'incineració i les instal·lacions de recepció, emmagatzematge i pretractament in situ dels residus; els sistemes d'alimentació de residus, combustible i aire; la caldera; les instal·lacions de tractament dels gasos de combustió; les instal·lacions de tractament o emmagatzematge in situ dels residus de la incineració i de les aigües residuals; la xemeneia; així com els dispositius i sistemes de control de les operacions d'incineració, de registre i de seguiment de les condicions d'incineració.

Eliminació:

Qualsevol operació que no sigui la valorització, inclús quan l'operació tingui com a conseqüència secundària l'aprofitament de substàncies o energia. L'Annex I de la Directiva 2008/98/CE del Parlament europeu i Consell, de 19 de novembre de 2008, sobre els residus, estableix una llista no exhaustiva d'operacions d'eliminació.

Abocador:

Instal·lació d'eliminació dels residus mitjançant el seu dipòsit controlat en la superfície o sota terra. Inclou els llocs interns d'eliminació dels residus pels propis generadors i els llocs permanents, és a dir per un període superior a un any, utilitzats per a l'emmagatzematge temporal dels residus.

Aquesta definició, però, exclou:

- Les instal·lacions en les quals es descarreguen els residus per poder condicionar-los per al transport posterior a un altre lloc per a la seva valorització, tractament o eliminació.
- L'emmagatzematge de residus previ a la seva valorització o tractament, per un període inferior a tres anys.
- L'emmagatzematge de residus previ a la seva eliminació, per un període inferior a un any.

Lixiviats:

Qualsevol líquid que percola pels residus dipositats, emès o contingut en un abocador.

Principi "qui contamina paga":

Principi de responsabilitat que implica que, sempre que es pugui identificar el responsable d'una acció que afecta negativament al medi ambient, aquest ha de pagar el cost de restaurar i/o compensar el dany produït, amb independència de les sancions penals o administratives que se li poden imposar.

Millor tècnica disponible:

S'entén per "millor tècnica disponible" la fase més eficaç i avançada de desenvolupament de les activitats i de llurs modalitats d'explotació que demostrin la capacitat pràctica de determinades tècniques per constituir, en principi, la base dels valors límits destinats a evitar, i si això no és possible, a reduir, en general, les emissions i llur impacte en el medi ambient.

Preparació per a la reutilització:

Operació de valorització consistent en la comprovació, neteja o reparació mitjançant la qual productes o components de productes que s'hagin convertit en residus es preparen per a la reutilització sense cap altra transformació prèvia.

Valorització de materials:

Tota operació de valorització diferent de la valorització energètica i de la transformació en materials que es vagin a utilitzar com a combustibles o altres mitjans de generar energia. Inclou, entre altres operacions, la preparació per la reutilització, el reciclatge i el reemplaçament.

Mostra redacció anterior, vigent del 13/01/2005 al 20/07/2022

Article 4. Jerarquia de les opcions en la gestió de residus

Els criteris jeràrquics d'opcions per a la gestió de residus són, per aquest ordre, la prevenció, la preparació per a la reutilització, el reciclatge, la valorització (inclosa la valorització energètica) i l'eliminació. La normativa de desenvolupament de la Llei, el Pla nacional de residus i la política de gestió dels residus han de respectar aquesta jerarquia i afavorir la seva implantació progressiva.

Mostra redacció anterior, vigent del 13/01/2005 al 20/07/2022

Article 5. *Principi de precaució*

1. Quan existeixen riscos de lesions i danys greus o irreversibles per a la salut humana o per al medi ambient, l'absència de certituds científiques i tècniques en un moment determinat no ha d'impedir als responsables prendre mesures efectives i proporcionades amb l'objectiu de prevenir els perjudicis per a la salut de les persones i/o la degradació del medi ambient.
2. La gestió quotidiana dels residus ha de fonamentar-se, a tots els nivells de presa de decisions, en el principi de precaució.

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complert d'aquesta pàgina.